

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

REUS, Diumenge 3 de Maig de 1903.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

ANY XVIII

NUM. 4.558

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1.25
En provincias, trimestre. 4.00
Extranjer y Ultramar. 8.00

Anuncis, a preus convencionals

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS
y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companya.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clinica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companya.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfite Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completada.
—Dr. Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expen altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, resecions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensus pera las fracturas de la mandíbula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC" A 50 CENTIMS VOLUM

Obras de Guimerà, Rusiñol, Oller, Verdagué, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassogoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sempere de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca- no, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y d' més que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cur, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balat.
Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

IARE MÉS QUE MAY!

(De colaboració.)

Lo resultat de las darreras eleccions, en lo que s' refereix al Catalanisme, ha produhit en molta gent d' aquí l' impressió de que nostras ideas van desapareixent a correccyta de Catalunya, sent de justicia afegir que varis corresponsals d' aquets diaris a Barcelona han contribuhit en gran manera, ab llurs telegramas, a acreditar lita impressió.
Aquest públich está, en general, acostumat a jutjar de las cosas per l' apariencia, més que fondo; y aixís se comprén, veient que a la capital catalana de cinch diputats no més ne treyam dos, que hagi orogut de bona fé l' afirmació poch meditada d' aquells corresponsals.
L' hem de creure també nosaltres, los qui seguim ab l' interés degut lo mohiment ab lo cual estém identificados? De cap manera; porque ni Barcelona es Catalunya, ni ls mils y mils de vots, no tots republicans, qu' han obtingut en Salmeron y sos companys, responen a la majoria d' opinió verament catalana de la ciutat comtal.
Crech que no m' costaria gens demostrar aixó als llegidors de Lo Somaten, però com que l' qui més y l' qui menys, s'aposo que tots n' están ben enterats y convensuts, vaig a fixarme en una de las ensenyansas de las eleccions que m' ocupan, que té als meus ulls molta importancia y convé fer avinenta a tots los catalans.
Lo fet d' haver guanyat, fora de Barcelona, quatre dels candidats catalanistas, demostra ab elocuencia nova que la salvadora propaganda autonomista s' va obrint pas ab aquellas encontradas hont la ma del govern ha fet fins ara de las sevas. Y aquesta victoria, qu' es relativament molt gran, ha d' ani-

marnos pera seguir lo camí qu' ella acredita de bo y segur.
S' ha vist ben clar, y més aquesta vegada, que el govern—y qui diu aquest govern diu tots—té una munio de districtes, més ó menys rurals ahont fa mans y manegas sense que ningú li digui "aquí estich jo". Donchs; bé a Catalunya hem comensat a ferli veure que, d' aquí en endevant, li aniran escapant a casa nostra de sa traidora grapa aqueixa mena de districtes.
Tot es comensar, y—ho repetiré—l' éxit qu' hem assolit fora del gran centre catalá no es tan petit com molts se pensan. En virtut d' aquest éxit parlarán a favor de nostra terra y de sos fills sis veus en aquell saló de sessions ahont darremament sols s' en aixecavan duas pera defensar nostres drets y tot lo que volém per just y necessari.
Aquest resultat, qu' hem obtingut a la primera empenta entre la gent pagesa y de montanya, parla molt alt pels qui escoltan l' avén del poble catalá, y es indubitable panyora de que el Catalanisme té l' pervindra assegurat.
Alló, que més de quatre cops hem sentit al Parlament y llegit en los diaris d' esta vita y cort, de que el Catalanisme no era catalá sino barceloní, queda desmentit en forma que no admet réplica ni tergiversació de cap mena. Vots son trunfos, diu l' adagi, y ls vots de la Seu d' Urgell, de Mataró, de Manresa y d' Olot son una plana hermosíssima del ferm renaixement de Catalunya.
Aquesta evolució cap a la veritat dels nostres compatriotes no barcelonins, nos ha de convencer a tots de que la llevor está ben sembrada y, més ó menys aviat, té de dar fruyt.
No hi fa res que l' apartament dels carlins y la conxorxa de conservadors y liberals ab republicans y altres, hagi restat a Barcelona tres diputats dels nostres. Es cuestió de temps; tots tres vindrán. Però bo es que consti que

hem fet bé rebutjant la candidatura de qui ni es fill de la terra ni sent y pensa com los qui en son fills. Deixant que 's separessin de nosaltres los qui patrocinaran a n' en Mella, potser hem perdut una acta; més, ajupintnos a llur pretensió contraria a la pedra fonamental del Catalanisme, hauriam perdut la bandera que 'ns porta a la lluyta y 'ns portará més tart a la definitiva victoria.

Los qui de cor estiman a la mare Catalunya no deuen fer tractes ab los que la posan en segón ó tercer terme, ó en cap terme, vinguin d' allá hont vinguin y valguin lo que valguin.

Cuan se tracta d' homes com la malaguanyat Robert, per exemple, ó l' Angel Guimerá, cap importancia té qu' hagin nascut fora de las filas de nostra terra. En catalá parlan, y en catalá pensan y senten. Ho demostran llurs fets. N' hi ha prou.

Hi ha altres catalans, en cambi qu' infuents per l' atmósfera ensopida qu' han respirat sempre, no volen, are com are, despendre 's de la sava malfactora del centralisme. Ab aquestos catalans, mentres no 's recordin de que ho son, lo Catalanisme ha de fer tota classe d' esforços pera ferse 'ls seus; però en tant que no ho logri, y sentin tho molt, ha de fer també com en la darrera palestra; no voler avinensas ab ells y aconsolarse de perdre llurs vots.

L' exemple anterior de Barcelona ha infuít are en vilas y poblets de casa nostra. Una altra vegada l' exemple d' aquets poblets y vilas infuít pera que Barcelona empenyi fort, y porti més representants al Parlament. L' obra redemptora, comensada pels Jochs Florals fa més de cinquanta anys, no deixará de ferse per deu actas de diputat ensá ó enllá. Está ja arrelada, y ben fondo, en lo cor de mils de catalans, y dia vindrá en que ho estarà en los cors de tots.

Are més que may, y aprofitant l' ensenyansa de las darreras eleccions, nos pertoca treballar pera que vingui, lo que convé que vingui sense imitaciones, sense imitaciones, pero sobre tots sense abdicar dels principis de nostra doctrina, y sense fer lligas perniciosas ab los quins viuen bé dins d' un Estat unitari, que no tèn res de lògich ni res de natural y progressiu.

Algúns, molts del qui, no fixantshi prou, s' han posat al costat dels qui son y dels que 's pensan, ó ho fan veure que son republicans, no trigarán a comprendre que s' han equivocat, y comprendrán també que llur vot ha servit pera perllongar la vida de l' Espanya unitarista, y vindrán ab nosaltres, que 'la rebrém, ¿qui ho dubta?, ab los brassos oberts lo dia en que, sobre llurs passions del moment, predominis l' amor de Catalunya.

La resposta que, de punts ben allunyats los uns dels altres, han donat tants catalans a nostra crida, ben clar nos diu que la renaixensa del sanítos y senser esperit catalá va fent via. Pensemhi, y pera que aquí 's convensin de que l' Catalanisme, ben lluny de morirse, 's va fent cada dia más xamós, prediquemlo ab fe y sens trevas, ab paraulas y ab fets, are més que may.

Madrid, 30 Abril 1903

Secció oficial

REGISTRE CIVIL del dia 30 d' Abril de 1903

Naixements
Cap
Matrimonis
Joseph Cesari ab Maria Alberich.—Joseph Guerola ab Manuela Gebelli.—Joseph Domingo ab Antonia Blay.—Joseph Arbós ab Francisca Aymami.—Joseph Domingo ab Dolores Sans.—Pau Ramon ab Teresa Tarragó.—Pere Papaseit ab Antonia Grifoll.

Defuncions
Francisco Salvat Vergés, Sant Tomás 1.—Francisca Pons, Sant Pau 9.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—Lo Patrocini de S. Joseph
Sant de demá.—Sta. Mónica
Surt lo SOL a las 4 h. y 46 m. y 's pon a las 6 h. 50 m.; surt la LLUNA a las 10 h. 31 m. y 's pon a las 12 h. 52 m.

MERCATS
Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

DEL EXTRANJER

Paris 1.

Carta d' Estherazy
La "Libre Parole", publica una carta en la cual Estherazy se declara víctima dels successos mes extraordinaris y que dingú coneix.
Afirma que jamay traisioná a son país.

Instruccions de Derouledé
Reunits los comités de la Lliga de patriotas, ha donat per bonas las instruccions de M. Derouledé de no entregás a cap manifestació ab ocasió del viatge del Rey d' Inglaterra.

Vaga a Marsella
Telegrafian de Marsella que 'ls treballadors dels Docks refusaren l' entrevista sollicitada per lo prefecte ab la cual pretenian los patrons son arbitratje.

Bombas de dinamita
Comunican de Salónica que ahir se produhiren mes de cinquanta explosions de dinamita, a un mateix temps, en lo Banch Otomá. Lo success prodhí gran pánich.
Ha comensat a instruhís lo corresponent sumari, per ordre del vali, contra 'ls autors del atentat, que, probablement, perteneixen a las bandas macedónicas.

S' han adoptat precaucions pera la protecció dels estranjers.

Atentat contra un tren
Diuhen de Belgrado que s' ha rebut un despaig de Salónica participant que l' dimars, a las deu de la nit, prop de l' estació de la via férrea, s' intentá cometre un atentat per medi de la dinamita.
Afortunadament fracassá.
L' atentat anava dirigit contra lo tren exprés que arribava de Constantinopla.

Matrimoni de prínceps
Londres 1.
Un despaig de Budeceburg diu que s' ha efectuat lo matrimoni del gran duche de Saxonía ab la prímpsesa Catalina de Reims, en presencia del Emperador, qui prengué jurament als desposats.

Manifestació escolar
De Budapesth telegrafian que un centenar d' estudiants feu una manifestació ahir al Cassino, havent detingut la policia a deu d' ells.

De China
"The Times", publica un despaig de Canton donant compte de que den engeners americans y japonesos foren atacats per la multitud en Suang Tang,
Afegeix lo despaig que 'ls deu engeners encare son dintre del temple que s' han refugiat.
S' han enviat socors.

PRONOSTICHS DEL TEMPS

Primera quincena de Maig
Será escassa de plujias, porque s' aparta de nosaltres la corrent admosférica equatorial, y las perturbacions aéreas tindrán en la Peninsula poca importancia.
Exposat lo concepte general qu' hem for-

mat en aqueixa quincena, dirém algo dels trastorns atmoferichs que durant la mateixa haurán d' ocórrer.

Avuy comensará a invadir nostra Peninsula, per lo Noroest, una despresió procedent de l' Atlantich.

Demá s' haurá bifurcat la referida despresió, pasant sos centres cap al Sur de las islas Británicas y 'n lo golf de Viscaya, mentres altre núcleo de baixas presions se presentará per la part d' Argelia.

Se produhirán algunas plujias y tempestats en nostres regions, particularment en las vehinas al Cantabrich, ab vents d' entre Sutoest y Noroest.

Los centres perturbadors se trobarán al quatre en lo mar del Nort, Mediterrá superior y Argelia, ocasionant algunas plujias y tempestats, especialment en las regions vijentias al Mediterrá.

Del 7 al 8 se produhirá algún xubasch en lo Nort y Noroeste d' Espanya, degut a l' influencia d' una despresió que, procedent de l' mar del Nort, se trobarán en lo Mediterrá.

En las demés regions se coneixerá lo pas d' aquesta despresió per los vents d' entre Noroest y Noroest, que haurán baixar la temperatura.

Al dissapte nou arribará al archipielaoh inglés altra despresió, que se encaminará al mar del Nort.

En la Peninsula se registrarán del nou al deu alguns ruixats y tempestats desde las sonas vijentias al Cantabrich hasta lo centre, ab vents de Sutoest y Noroest.

Del 13 al 14 passará desde l' Cantabrich al golf de Lleó un centre de baixas presions y altre aparacerá entre Marruecos y Argelia.

Per l' estat d' oposició de forsas, sols ocasionarán en aquets dias alguna borrasca, particularment en lo Nort, Noroest y Sutoest d' Espanya.

Deu consignar qu' aquets pronostichs, com també los de la quincena anterior, han sigut calculats ab datos incomplots, porque lo **Bulleti Oficial del Institut Central Meteorològich** ha estat sense publicarse desde lo 1er. al 21 d' Abril per trobarse malalt lo digne director senyor Arcimis y no haver, sens dubta, persona competent que l' haigi pogut sustituir.

Aixís va a Espanya lo servici meteorològich oficial.

SECCIO METEOROLOGICA

OBSERVACIONES

del dia 2 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroides	Gran d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evaporada en 24 horas	Estat del Cel
9	750	60			Nubl
15	748	62		7	Ras

Ho. as d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS		
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase	Cantit
9	31	25	9	16	O.	N y C	0'9
15	Sum 21			20	O.	cum	0'2

CRONICA

A la favorescuda societat "La Palma" se posará en escena aquesta nit per primera vegada, lo grandíos y aplaudit drama catalá, en tres actes y tres cuadros, en vers, original de don Jaime Piquet, que porta per títol "La monja enterrada en vida ó secrets d' aquell convent". En los intermedis cantarán algunas pessos de son repertori lo molt aplaudit tenor don Barceño Valero y lo baritone sens rival en son género don Ernest Noé (a) Catalunya, acompanyats per lo pianista don Domingo Nogués. Finalisarà l' espectacle ab lo ball de costum.

Ab motiu del eclipse de Sol visible a Espanya que tindrà lloch lo dia 30 d' agost de l' any 1905, han comensat ja los astrónoms los preparatius pera la instalació dels seus telescopis.

Després d' infinits calculs pera fixar las regions més favorables pera l' observació, han acordat que lo punt millor es lo Mont Colibre, l' islot principal de las Columbretes.

Pero com sigui qu' una roca deserta no te grans condicions d' habilitat, han resolt anar a Alcalá, ahont trobarán tota classe de facilitats pera l' emplacament dels seus aparatos; també han indicat com a bon punt d' observació lo poble d' Alcorebre, situat a 5 kilómetros de S. E. de Alcalá.

Durarà l' eclipse de dos quarts d' una a la una de la tarde.

Han sigut rellevadas las forsas del regiment de dragons de Montessa de destacament a la ciutat de Valls.

Las comedias en un acte "Cel rogent" y "La cuerda floja", y la sarabela també en un acte "Los africanistas", se representarán aquesta nit a la recreativa societat "El Bricco", Acabará la funció ab l' acostumat ball.

Escrichen de Tarragona:
"A las vuit del mati d' ans d' ahir una terrible explosió posá en mohiment a tots los habitants de las Casas Consistoriales y vehins de dit edifici.

La causa fou la següent: Un aprenent de la lampisteria de don Joan Danús, fou cridat porque a la habitació del porter maior don Esteva Mallol se sentia molta olor de gas.

L' aprenent en cuestió, sens pendrer las degudas precaucions, ensengué un misto que posá foch a la gran cantitat de gas aglomerat en lo tetxo, fent una terrible explosió, que feu caurer diferents envans, xafá mobles y arrancá portas y finestras, llansantne una d' aquestas a grossa distancia.

L' aprenent lampista sufrí cremaduras de segon grau a las mans y a la cara, siguent curat per lo metje municipal senyor Canals y conduhit després al Hospital Civil.

Lo pronostich donat per lo metje es de reservat.

Lo porter maior senyor Mallol fou traslladat a casa de sa filla, sufrint un gravíssim atac nerviós, que, degut a sa avensada edad y lo delicat de sa salut, se tamen fatals consecucions. Fou assistit per lo mateix senyor Canals.

La brigada municipal retirá la runa y comensá a fer de nou las parets caygudas.

Es verdaderament notable la cantitat de taronja que s' exporta diariament, procedent de la provincia de Castelló.

De Carcagent, Villarreal, Alcira, Torrelablanca, Vinaroz y Castelló ne surten diariament trens cencers d' aquesta carga que 's factura en general directament a Paris.

En tota la comarca olivera de Tortosa se presenta per ara, inmillorable la collita de l' oliva. Los olivers qu' están sans han tret una cantitat considerable de mostra.

Sens dubte a aixó que 'ls olis no tinguessin gaire bon preu.

A la favorescuda societat "El Alba", se posará en escena en la nit d' avuy las comedias en un acte "Curá de moro", "A pel y a repel", y "Campi qui pugni". Finalisarà ab l' acostumat ball.

Lo dia 22 del corrent obtindrán la licencia ilimitada y empendrán la marxa lo número d' individus necessari pera que tots los cossos y unitats del exercit quedin ab la forsa que com a plantilla senyala la real ordre circular de 29 de Jener últim.
Aquest llicenciament se farà per antiguetat en filas, ab las excepcions establertes per las disposicions vijents.

Además lo día 24 se expediran licencias trimestrales.

Avny s'inaugurarà lo Saló Rafal de la societat humorística "La Serpentina," ab un ball extraordinari, lo cual estará confiat a la brillant banda del Regiment d'infanteria d'Almansa número 18.

A jutjar per los preparatius, promet veures concurrerudissim.

Telegrafian de Valencia que ha quedat solventada la vaga dels operaris empleats en lo ferro-carril central d'Aragó, en lo que s' treballa normalment.

Lo govern presentarà, tant prompte com se constituyan las Corts, los projectes de ley sobre reforma municipal y provincial, altre sobre lo descans dominical y una nova ley de reemplaç del exercit, adoptant l' innovació del servici militar obligatori.

Telegrafian d' Olot qu' anit, mentras se obsequiaba ab una serenata al candidat catalanista senyor Albó, s'alterà l' ordre, apedragant la multitud la casa en qu' aquell se hostatja y trencant los vidres de la mateixa.

A causa del alborot fou suspresa la serenata.

Las turbas trencaren també los vidres del Circul Catòlic y d'algunas casas particulars.

Los sucesos han produhit profont disgust en la població.

Per consums se recandaren en lo dia de ahir pessetas 984'14.

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona la cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell, ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparèixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C. - BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx a la cambra de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podem anunciar que ha sigut versut lo terrible mal venereo y sifilitich. Pera details llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venereo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Table with exchange rates for various locations: Catisació a Barcelona a las 4 de la tarde, Interior, Colonial, Orenses, Norts, Alicante, Vitalici V., and Paris.

PARIS MADRID

Exterior Interior 75'57

GIROS

Paris 34'45 Londres 34'35

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior 87'65

Portugués 32'35

Rio Tinto 12'62

Table with exchange rates: Norts 208, Alicante 333

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Table with exchange rates: Interior 75'50 BARCELONA, Amortisable 5 p 96'22 Francs 36'45, Colonial Lliuras 34'35, Mercantil MADRID, Norts 59'50 Interior, Alicante 95'80 Francs, Orenses 34'30 PARIS, Obs: Fransa 2 1/4 58'62 Exterior 87'70, Id. Almansa 5 0/0 103'62 Nortes 207, Id. Id. ayg Alicants 335'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates: Londres 90 dfr 33'83, Paris 90 dfr 34'22, Aix 8 0/0, Ambers 90 dfr, Marsella 90 dfr, Perpignan 90 dfr, Hamburgo 90 dfr, Cambi anterior de Valors locals Diner. Paper. Oper.

Cambi anterior de Valors locals

Table with exchange rates: 645 Gas Reussense, 625 Industrial Farinera, 740 Banch de Reus de Descomptes y Prestams, 100 Manufacturera de Coton, 100 C. Reussense de Tranvias, 27'50 C. Reussense de Tranvias privilegiadas 5 per 100, 325 Electra Reussense, Manicomio de Reus.

ANUNCIS PARTICULARS

CLINICA DE MASSATJE

DE P. DURAN, METJE-CIRURJA

Carrer Osset núm. 1, 1.ª planta, cantonada al dels Presd.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen ràpidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llumat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migraña), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica,

Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha trasladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrechs al Cafè del Circol.

EN VENTA

Ho están dos casas, situadas la una al carrer del Carme Alt, número 3 y l' altra al carrer de Sant Joseph y Sant Carlos, número 11. Informará don Federich Anguera, carrer de Martorell, número 6. (Travesia carrer de l' Abadía).

APRENTENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

GRAN CAFÉ DEL CIRCOL

de Francisco Fochs MAJOR 15-REUS

Grans Concerts de cant, piano y armonium per reputats professors d' aquesta ciutat tots los dijous y dissabtes a la nit.

Comensará a las nou.

COTXES FUNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1.ª, 2.ª, 3.ª, 4.ª, y 5.ª classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

SE VEN

Se cedirà a un preu módich una magnifica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Està plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruters, posseix pou, ab aygua abundant y cinia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los avellaners y demás arbres fruters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere. Pera informes en aquesta Redacció.

AVIS IMPORTANT

Donya Marina Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobeada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindrer una gran práctica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia adquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde

Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

Compañia Reussense de Tranvias

Lo Consell d' Administració d' aquesta Compañia ha acordat satisfacer als senyors Tenedors de Títuls série B de la mateixa, los dias 5, 6, 7 y 8 del corrent mes de Maig lo pago de deu pessetas per títul com a complement del exercisi finit en 31 Desembre de 1902, en las oficinas de la mateixa sitas a la estació de Reus, de 9 a 12 del matí.

Se prevé que pera dit cobro deurá presentás lo cupó núm. 24.

Després dels dias senyalats, sols se farán los pagos los dissabtes de cada setmana a las horas abans indicadas.

Reus 3 Maig de 1903.—P. A. del C. de A.

"Centro de Lectura,"

Anunci

Desitjosa aquesta Junta de Govern de facilitar cuants medis estiguin a son alcans pera pue puguin coneixer totas las fotografias presentadas a nostre Concurs Nacional, ha atquirit temporalment un cinematógrafo, ab lo que, además d' aquellas, se projectarán altres excelents y variadas vistas escullidas al efecte, organisantse per tal motiu unas sessions que s' inauguraran lo dia 10 del proper Maig; y pera resarsirse en part, dels gastos que aixó ocasioni, han acordat que la senyors socis que desitgin concurrer a tals sessions satisfassin una entrada de 20 céntims de pesseta.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 28 d' Abril de 1903.—Per A. de la J. de G. Lo Secretari, J. Torrents y Fortuny.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents

a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 11 0, 2n. dta.—MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 2.

Protesta

Lo senyor Canalejas estava avuy en la Presidencia, ahont va esperá que lo senyor Silvela tornés del Palau, celebrant una extensa conferencia ab lo President del Consell.

Lo senyor Canalejas va dir que havia de formular enérgica protesta per la conducta de las autoritats de Infesto y Denia.

Es censurable lo ocorregut en lo últim punt pero la sang derramada a Infesto fa pujar la gravetat dels successos ocorreguts en aquella localitat.

Lo Govern no te cap responsabilitat de lo ocorregut, afeigi lo seynor Canalejas; aixó dirá lo jefe del Govers y sempre succeheix lo mateix; pero tinch de fer constar, que cridat per alguns amichs pera gestionar la llibertat de un desingut a Infesto, me dihen que enten del asunto la jurisdicció militar.

Yo vaig estar a la nit a visitar a la familia del senyor Uria y encare que no sabian res de ocorregut allí, me van dir que no extranyaban que hagués succehit algo grave, donchs de públich se deia que lo governador realisaria lo imaginable pera evitar que sortigués proclamst.

Imp. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 nit.
 " Expres 7'05 " " 9'14 " "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Ombs. 12'35 " " 5'32 " "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 " "
 " Expres 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 8'36 matí
 " Expres 9'44 nit " 3'01 " "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Expres 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7 " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 " "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimodri.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodri.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 " "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1' " "
 " Mixto 5'08 " " 5'46 " "
 " " 8' " " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

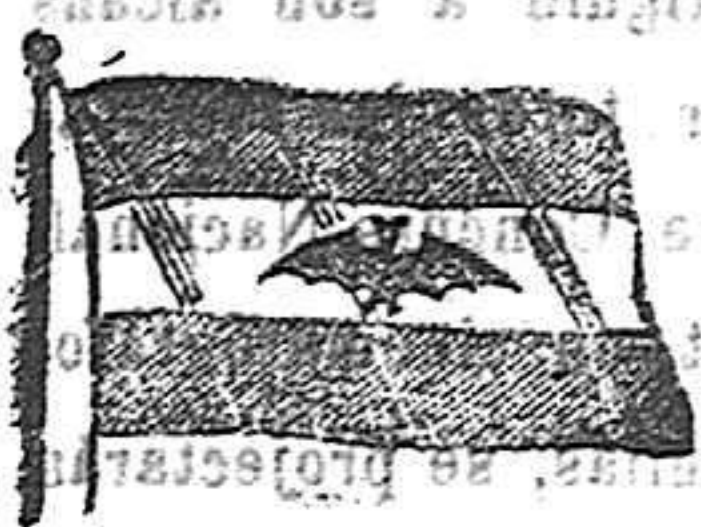
DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde l'1 dia 29 Setembre de 1902.
 Sortidas de Reus: al matí a las 4'10, 4'40, 5'10, 5'40, 6'10, 6'40, 7'10, 7'40, 8'10, 8'40, 9'10, 9'40, 10'10, 10'40, 11'10, 11'40, 12'10, 12'40.
 Sortidas de Salou: al matí a las 4'56, 5'26, 5'56, 6'26, 6'56, 7'26, 7'56, 8'26, 8'56, 9'26, 9'56, 10'26, 10'56, 11'26, 11'56, 12'26, 12'56.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE D. ANTON BARDROY
 HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABANAL, GRAD, MARTOS Y DENIA
 Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous. Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia. Luxosas cambres. Llum eléctrica.
 Se atmet pasatge y carga a fletes reduits. Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Adén, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.- Teléfono núm. 34.-TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Angelo Costanzi
 Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gata militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la vejiga, escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que, sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.
 També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vistade que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sífilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab ell; admet als increduls, lo pago després de curats.
 Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i e'als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.
 De venta en totas las bonas farmacias.
 A Reus; en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
 Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

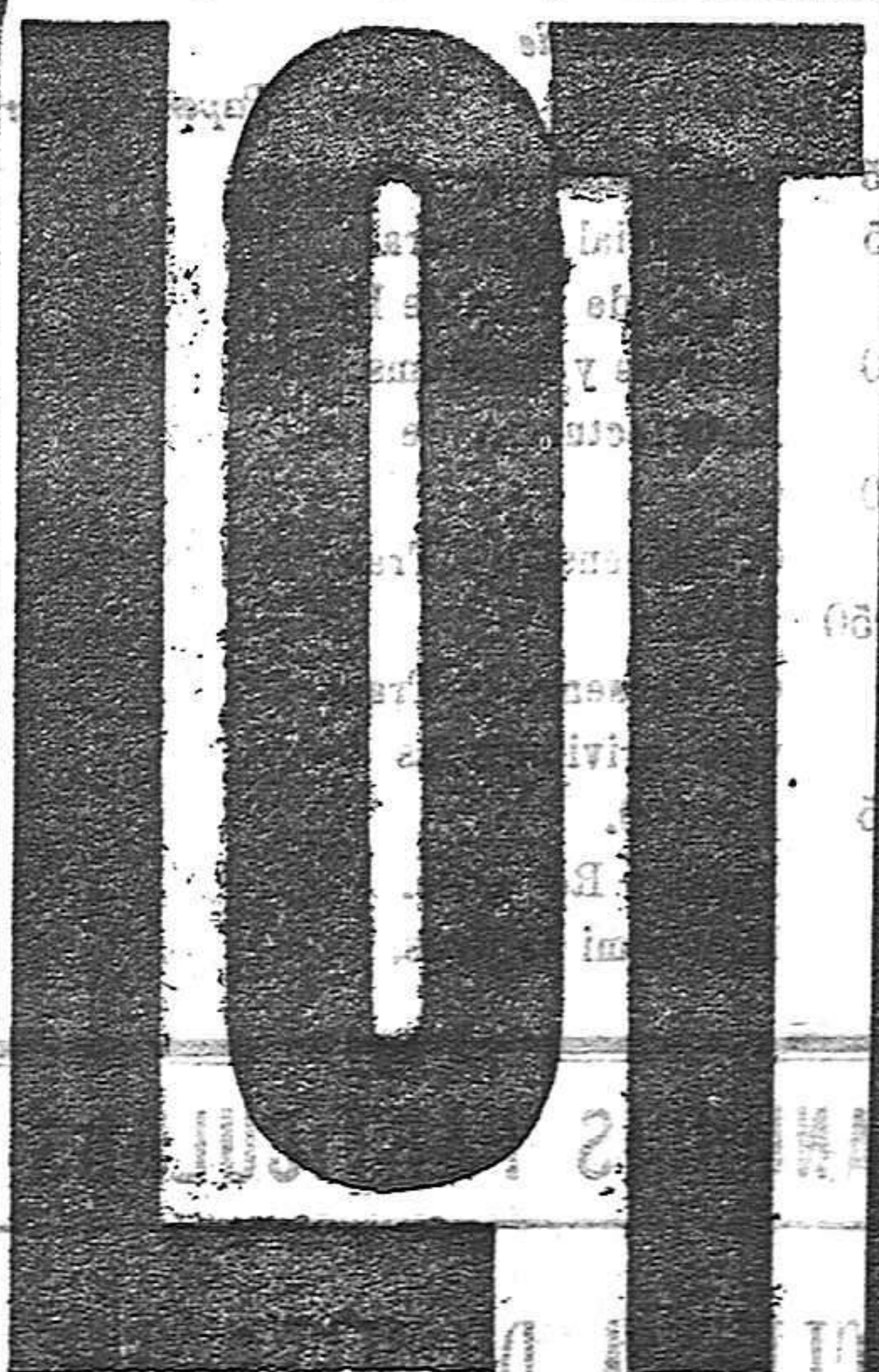
SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.-BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
 BARCELONA
 Unica casa productora pera la exportació a América

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, així per Espanya com pera América, deuben dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.-BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Verger, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.
 Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.
 Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
 Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C. - Carrer Monterols núm. 30.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40-REUS

Noyetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonedras, be'ra camisas, paraguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbátas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.
 Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUITS

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables-Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas

La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las lleys fiscals vigents com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ

SUCURSAL a Tarragona
 Demanen lo catalech ilustrat que s' dona franch
 Recomanem la màquina bobina central pera treballs artístichs y us doméstich.

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40
 No equivocás, Monterols 40!